

„Източно време“—бъше издание на стопанина на „Левантимсъ“ Лафандъ Ханли, който се намърваше единъ видъ подъ покровителството на английското посолство. Това стигаше отъ една страна да може „Източно време“, първо, да бъде по-смѣло въ свойтъ съобщения, друго, да се допуска разнасянето на броеветъ му по пощата, безъ да се задържатъ; а трето да се чете съ довѣрие. Въ такива случаи помагаше и така наречената протестантска „Зорница“, особенномесечната, която въ време на освободителна война бъше, доколкото си спомнямъ, единственъ вестникъ, който даваше на българската публика отъслечни макаръ сведения. Цариградскиятъ вестникъ, прочес, остана въренъ на своя путь до край. Той продължи своята висококултурна патриотическа и политическа мисия дори до обявяването руската война (12 априлъ 1877 г.), като прозираше и доста прозрачно поменаваше за предсоящето тържество на руския войникъ и българския опълченецъ.

III.

Подвижничеството на българския вестникъръ въ Цариградъ: Богоровъ, Петко Славейковъ, Ив. Найденовъ.—Какъ се четаше цариградскиятъ вестникъ и какъ се тълкуваше?

Не мога да си спомня безъ известенъ душевенъ трепетъ за страданията и бедствията на българския вестникъръ описаната отъ менъ епоха, само и само да може достойно да изпълнява своята задача. Той не бъше богатъ. Напротивъ. И д-ръ Ив. Богоровъ (Богоевъ), и Петко Славейковъ, и Иванъ Найденовъ, и Тодоръ Икоиновъ бѣха бедни хора, бивши народни учители, у които пламтѣше искрата на едно възвишено родолюбие и желанието да помогнатъ на Родината, да осведомяватъ, освѣтляватъ, насърдчаватъ и поддържатъ въ вѣрата за сполука въ водениетъ борби: за духовна и политическа свобода. Тѣ бѣха принудени не единъ путь да пропѣгатъ рѣка и да искатъ заемъ отъ Балкански тѣрьовци, отъ които нѣкои не имъ затваряха вратата на конторитѣ си.

Съ какви трогателни черти Раковски рисува сѣкашъ портрета, описва ревността и беднотията на Богорова, почналъ да издава „Цариградски вестникъ“: „Въ Балканъ-ханъ, въ онай малка и оскѫдна печатница, която съ голѣми трудове той самъ си бѣше набавилъ и купилъ по-вече съ помощъ на нѣкои си отъ Влашко родолюбци... Онъ се денъмъ и нощемъ трудѣше самъ да пише, самъ въ печатницата си да нагледва и работи и самъ йоще да тича по пощи! А отъ друга страна да нѣма и иай-нуждни разносъ, да е още задължнѣль тому и оному за народнъ